

7/7701

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1488/3370
Konu : Yazılı soru önergesi

22.07/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 15/05/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12966 sayılı yazı,
b) 11/06/2009 tarihli ve 1300/2869 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Kemal Anadol tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7701 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.03/1486/3368
Konu : Yazılı soru önergesi

02.07.2009

Sayın Kemal ANADOL
İzmir Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7701 Esas No.lu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun "Adayların yarışma sınavı, mülâkat ve stajları ile 8 inci maddenin (g) bendinin uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikte düzenlenir." hükmünü içeren 9. maddesinin son fıkrasının 01/12/2007 tarihli ve 5720 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırıldığı, 2802 sayılı Kanuna 5720 sayılı Kanunla eklenen "Yazılı yarışma sınavı ve mülâkatın yapılış şekli" kenar başlıklı 9/A maddesinin on, onbir ve onikinci fıkralarında,

" Mülâkat, ilgilinin;

- a) Muhakeme gücünün,
 - b) Bir konuyu kavrayıp özetleme ve ifade yeteneğinin,
 - c) Genel ve fiziki görünümünün, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğunun ve liyakatinin,
 - d) Yetenek ve kültürünün,
 - e) Çağdaş, bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığının,
- puan vermek suretiyle değerlendirilmesi yöntemidir.

Mülâkat, yukarıdaki bentlerde yazılı özellikler her biri yirmişer puan üzerinden değerlendirilerek yapılır. Mülâkat kurulunun her bir üyesi tarafından verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Başarılı sayılmak için, üyelerin yüz tam puan üzerinden verdikleri notların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır.

Mülâkat sonucu en yüksek puan alandan başlamak üzere sıraya konularak mülâkat başarı listesi hazırlanır ve bu listenin altı mülâkat kurulu tarafından imzalanarak Personel Genel Müdürlüğüne teslim edilir.",

B) 12 Ocak 2008 tarihli ve 26754 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle 04/12/2007 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılan Adli ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülâkat ve Atama Yönetmeliğinin 28. maddesinde,

"Mülâkat, mülâkat kurulu tarafından ilgilinin yazılı sınava tabi olduğu konulardaki bilgisinin ölçüldüğü, yetenek, kültür ve çağdaş yaşam anlayışı, muhakeme, ifade ve bir konuyu kavrayıp özetleme yeteneği ile genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati açısından değerlendirildiği dış görünüşü itibarıyla yadırganacak bir halinin bulunup bulunmadığının tespiti için yapılan bir sınavdır. Mülâkat kurulunun tüm üyelerinin ayrı ayrı yapacağı bu değerlendirme;

- a) Alan bilgisi düzeyi elli puan,
- b) Yetenek, kültür ve çağdaş yaşam anlayışı on puan,
- c) Muhakeme gücü on puan,
- ç) Bir konuyu kavrayıp özetleme ve ifade etme yeteneği on puan,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

- d) Genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu ve liyakati on puan,
e) Dış görünüşü itibarıyla yadırganacak bir halinin bulunup bulunmadığı on puan, olmak üzere yüz puan üzerinden yapılır ve her aday için bu Yönetmeliğin ekinde yer olan EK-3 formuna kaydolunur.”,

C) 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununa dayanılarak hazırlanan Kaymakam Adayları Yönetmeliğinin 7. maddesinde,

"Sınavlar adayların bilgi, yetenek ve kişiliklerini ölçecek şekilde ayrı ayrı yapılır...

Sözlü sınav, adayların yazılı sınav konularının yanı sıra, bilgilerinin ölçüldüğü, genel kültür, muhakeme, kavrayış, ifade yetenekleri, genel davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu açısından değerlendirildiği ve fiziki durumunun tespit edildiği sınavdır...”,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- A) Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 13/11/2008 tarihli ve 2008/774 Y.D. İtiraz no.lu kararında "... Sözlü sınavın, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte, bilgi ve liyakati ölçmek, adayın kaymakamlık mesleğine uygun yeteneğe, kültüre, çağdaş yaşam anlayışına sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılacağı açıktır... Sonuç olarak, davacının sözlü sınavda başarısız sayılmasına ilişkin işlemde, sınav öncesinde soruların ve yanıtlarının hazırlanmamış olması, sözlü sınavın sesli ve görüntülü kayıt yapılmak suretiyle gerçekleştirilmemesi, ayrıca komisyon üyelerince takdir edilen notun gerekçeleriyle ortaya konulmaması nedenleriyle hukuka uyarlık bulunmamaktadır..." denilmek suretiyle sözlü sınavın amacı ve ne şekilde yapılacağı belirlenmiştir.

B) Danıştay 12. Dairesinin, Adli ve İdari Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülakat ve Atama Yönetmeliği hükümleri uyarınca, muhtelif tarihlerde gerçekleştirilen mülakat sınavlarında başarısız olan adaylara ilişkin verdiği kararlarında "... Bilindiği üzere kariyer meslekler, yarışma sınavı ile mesleğe aday olarak girilen ve belli bir yetişme dönemi sonunda yapılan mesleki yeterlilik sınavında elde edilen başarı ile mesleğe atanan görevlerdir. Mesleğe girişte yapılacak yarışma sınavına katılan adaylara salt yazılı sınav yapılabileceği gibi, yazılı sınav yanında, meslek bilgisi ile beraber mesleki ehliyeteye yönelik diğer özel niteliklere de sahip olunup olunmadığının tespiti açısından tamamlayıcı nitelikte sözlü veya mülakat sınavı yapılması da mümkündür.

Sözlü veya mülakat sınavında başarısız sayılma işleminin, diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi yetki, şekil, sebep, konu ve maksat olmak üzere işlemin tüm unsurları yönünden yargısal denetiminin yapılması esas olmalıdır.

Yargısal denetimin yapılabilmesi ve hukuk devleti ilkesinin temini açısından; mülakat sınavı komisyonu üyelerinin her biri tarafından davacı hakkında takdir edilen notun gerekçeleriyle ortaya konulmamış olması, ayrıca mülakat sınavında verilen yanıtların, teknolojik imkanlardan yararlanılarak sesli ve görüntülü kayıt altına alınmaması nedeniyle davacının mülakat sınavında başarısız sayılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır..." denilmek suretiyle sözlü ve mülakat sınavlarının nasıl yapılacağı belirtilmiştir.

III- Yargıçlar ve Savcılar Birliği 05/03/2009 tarihli dilekçe ile Bakanlığımıza müracaat ederek, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun kaymakam adaylarına ilişkin sözlü sınavı hakkında verilen 13/11/2008 tarihli ve Y.D. İtiraz No: 2008/774 sayılı kararına atıfta bulunarak, gerçekleştirilecek idari ve adli yargı hâkim ve savcı adaylığı mülakatında anılan Kararda belirtilen ilkelerin yaşama geçirilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını talep etmiştir.

Yukarıda bahsedilen, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun ve Danıştay 12. Dairesinin kararlarında sözlü sınav ve mülakat sınavının (yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümlerine göre yapılan döneme ilişkin davalarda) amacı ve yapılış şekli tartışılarak değerlendirilmedi bulunulmuştur.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

04/12/2007 tarihinden itibaren idarî ve adlî yargı hâkim ve savcı adaylığı mülâkatları 2802 sayılı Kanunun 9/A maddesi uyarınca yapılmaktadır.

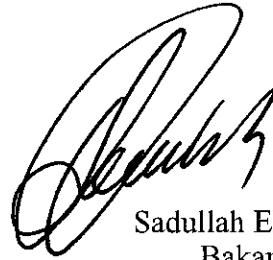
Esasen sözlük anlamı karşılıklı görüşme olan mülâkat, adayların bilgilerinin ölçülmesine yönelik değerlendirme işlemi olmadığından sınav olarak sayılması mümkün değildir. Nitekim, Kanunda mülâkatın tanımının yapıldığı fıkra, mülâkatta hangi hususların değerlendirmesinin yapılacağı açık olarak belirtilmiş olup, adayların bilgi düzeylerinin ölçülmesine ilişkin bir değerlendirme bulunmamaktadır.

Oysa, yukarıda bahsi geçen Danıştay Kararına konu Kaymakam Adayları Yönetmeliğinde sözlü sınavın adayların yazılı sınav konularının yanı sıra bilgilerinin ölçüldüğü bir sınav olduğu tanımlanmıştır. Yine, yürürlükten kaldırılan Adlî ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav, Mülâkat ve Atama Yönetmeliğinin 28. maddesinde de mülâkatın, ilgilinin yazılı sınava tâbi olduğu konulardaki bilgisinin ölçüldüğü bir sınav olduğu tanımlanarak, adayın alan bilgisi düzeyinin 50 puan üzerinden değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır. Danıştay kararları, esas olarak sözlü ve mülâkat sınavını “bilgi ölçme” sınavı olarak değerlendirdiğinden ve 9/A maddesinde düzenlenen mülâkatta böyle bir kriter bulunmadığından, Danıştay kararının yasal düzenlemeden sonra yapılan mülâkatlarda uygulanması olanaklı değildir.

Ayrıca, Kanun mülâkatın belirtilen kriterlere puan vermek suretiyle yapılacağını tartışmaya yer vermeyecek şekilde düzenleyerek özel bir idarî usul kuralı koymuştur. Bunun yeterli görülmeyip, puan verme dışında mülâkatın başka şekillerde kayıt altına alınması Kanunun açık düzenlemesine aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, 12/03/2009-10/04/2009 tarihleri arasında yapılan mülâkatlar 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu hükümlerine göre yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan